

NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE

Důvody vzniku pracovněprávního vztahu dle z. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů

- Pracovní smlouva
- Dohoda o provedení práce
- Dohoda o pracovní činnosti
- Jmenování

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

- Uzákoněn **nárok zaměstnanců na placenou dovolenou**
 - *ten vznikne v případě, že pracovněprávní vztah dohodáře k zaměstnavateli bude trvat alespoň 4 týdny a zároveň zaměstnanec odpracuje alespoň 80 hodin*
 - *za odpracování každých 20 hodin vznikne zaměstnanci na dohodu nárok na zhruba 1,5 hodiny dovolené*
 - *po skončení dohody je zaměstnavatel povinen zaměstnanci vyplatit náhradu stejně jako v klasickém pracovním poměru*
- **Nárok na volno z důvodu překážky v práci na straně zaměstnance** (ovšem bez náhrady odměny, pokud nebude sjednáno jinak)

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

- **Nárok na příplatky** za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a práci o víkendu
- Povinnost zaměstnavatele seznámit zaměstnance s **rozvrhem pracovní doby** alespoň 3 dny před začátkem směny
- Zaměstnanci pracující na dohodu (kteří u zaměstnavatele v posledních 12 měsících pracovali v rámci dohod po dobu alespoň 180 dní) mají **právo požádat o zaměstnání v pracovním poměru**, na což jim zaměstnavatel bude povinen poskytnout odůvodněnou písemnou odpověď

Práce na dálku (home office)

- Bude možno vykonávat na základě **písemné „dohody o práci na dálku“**
- Zaměstnavatel hradí náklady, které vzniknou zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce na dálku, je možné se dohodnout, že náklady hrazeny nebudou
- Po dohodě se náklady hradí buď dle skutečně prokázané výše nebo paušální částkou stanovenou vyhláškou MPSV (2024 = 4,50 Kč za každou započatou hodinu práce)

Elektronické doručování dokumentů

- Umožněno elektronické doručování zaměstnanci za předpokladu udělení písemného souhlasu zaměstnance k takovému doručování
- Nově je tak možné **elektronicky uzavřít pracovní smlouvy, DPP a DPČ**
- V praxi to znamená, že i přes e-mail lze uzavřít smlouvy včetně jejich dodatků a úprav

Nepřetržitý odpočinek v týdnu

- **Nepřetržitý odpočinek:** zaměstnanci mají nárok na nepřetržitý odpočinek v délce alespoň 24 hodin v rámci týdne
- **Celkový odpočinek:** spolu s denním odpočinkem (11 hodin) tedy dostanou dohromady 35 hodin volna týdně
- **Mladiství zaměstnanci:** zaměstnancům z řad mládežníků náleží alespoň 48 hodin odpočinku v rámci jednoho týdne
- **Pravidelnost:** odpočinek se musí opakovat každý týden a nemůže se až na výjimky převádět

Pracovní podmínky chráněných zaměstnanců

- Zaměstnanec, který pečuje o osobu závislou na jeho pomoci či dítě do 9 let věku, anebo těhotná zaměstnankyně si mohou podat písemnou žádost o výkon práce na dálku (homeworking), čemuž odpovídá povinnost zaměstnavatele její případné zamítnutí písemně odůvodnit
- Kratší pracovní doba (pod rozsah stanovený v § 79 zákoníku práce) neboli tzv. práce na zkrácený úvazek musí být sjednána mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem **písemně**

Informování o obsahu pracovního poměru

- Rozšiřuje se okruh informací, které zaměstnavatel musí písemně poskytnout zaměstnanci při vzniku pracovněprávního vztahu
- Lhůta pro poskytnutí této informace se zkracuje z jednoho měsíce na 7 dní
- Informace lze zahrnout např. do pracovní smlouvy, vnitřního předpisu (a odkázat na něj) nebo lze zaměstnance o tomto informovat elektronicky

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy činí nejméně u

- ~~a) jednostopých vozidel a tříkolek 1,40 Kč,~~
- a) jednostopých vozidel a tříkolek 1,50 Kč,
- ~~b) osobních silničních motorových vozidel 5,20 Kč~~
- b) osobních silničních motorových vozidel 5,60 Kč.

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné nejméně ve výši

- ~~a) 129 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,~~
- a) 140 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,

- ~~b) 196 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,~~
- b) 212 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,

- ~~c) 307 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.~~
- c) 333 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Výše průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty podle § 158 odst. 3 věty třetí zákoníku práce činí:

- a) 38,20 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů,
- b) 42,60 Kč za 1 litr benzínu automobilového 98 oktanů,
- c) 38,70 Kč za 1 litr motorové nafty,
- d) 7,70 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny.

ZMĚNY V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Sociální pojištění v roce 2024

- Všeobecný vyměřovací základ: **40 638 Kč**
- Přepočítávací koeficient: **1,0819**
- Průměrná mzda (tj. 40 638 Kč x 1,0819): **43 967**
- Maximální roční vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení (tj. 48 x 43 967 Kč): **2 110 416 Kč**

Sazby pojistného na sociální zabezpečení od 1.1.2024

- Dochází k zavedení povinnosti **platit pojistné na nemocenské pojištění také pro zaměstnance** – zaměstnanci jsou tedy rovněž poplatníky pojistného na nemocenské pojištění (dosud byli jen poplatníky pojistného na důchodové pojištění)
- Celková sazba pojistného u zaměstnanců činí **7,1 %** (z toho 6,5 % na důchodové pojištění a 0,6 % na nemocenské pojištění)
- Dochází také ke zvýšení sazby pojistného na nemocenské pojištění OSVČ a zahraničního zaměstnance na **2,7 %**
- U zaměstnavatele činí **24,8 %** z vyměřovacího základu (z toho 2,1 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění, 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti)

Účast na nemocenském a důchodovém pojištění

- Rozhodný příjem podmiňující účast zaměstnanců na nemocenském, a tedy i důchodovém pojištění v roce 2024 činí **4 000 Kč**. Účast OSVČ na nemocenském pojištění je dobrovolná
- Rozhodná částka pro povinnou účast na důchodovém pojištění u OSVČ vykonávající vedlejší činnost v roce 2024 činí **105 520 Kč**

Dávky nemocenského pojištění

- I letos došlo v oblasti dávek nemocenského pojištění ke zvýšení redukčních hranic pro stanovení denního vyměřovacího základu pro výpočet dávek nemocenského pojištění - ty jsou pro rok 2024 následující:
 - **První** redukční hranice činí **1.466 Kč**
 - **Druhá** redukční hranice činí **2.199 Kč**
 - **Třetí** redukční hranice činí **4.397 Kč**

Důchody

- Každý důchod se skládá ze základní a procentní výměry
 - Základní výměra důchodu je pevně stanovená část důchodu stejná pro všechny důchodce – její výše je určena zákonem na 10 % průměrné mzdy
 - Procentní výměra důchodu je individuální, minimální zákonem zaručená výše procentní výměry důchodu činí 770 Kč měsíčně
- Od 1. 1. 2024 dochází k **navýšení základní výměry** důchodu na **4 400 Kč**
- Potřebná doba důchodového pojištění pro nárok na starobní důchod v roce 2024 je **35 let**
- Od ledna 2023 bylo zavedeno tzv. výchovné (zvýšení starobního důchodu za výchovu dětí) – v roce 2024 se jedná o 500 Kč za každé vychované dítě

OSVČ

- Minimální měsíční **vyměřovací základ** u OSVČ v roce 2024 se zvyšuje:
 - *Při hlavní činnosti (30 % průměrné mzdy): **13 191 Kč***
 - *Při vedlejší činnosti (11 % průměrné mzdy): **4 837 Kč***
- Minimální výše měsíční zálohy na pojistné na **důchodové pojištění OSVČ** v roce 2024:
 - *Při hlavní činnosti: **3 852 Kč***
 - *Při vedlejší činnosti: **1 413 Kč***
- Minimální měsíční pojistné na **nemocenské pojištění OSVČ** se od ledna 2024 v důsledku zvýšení sazby pojistného na nemocenské pojištění zvýšilo na **216 Kč**.

Režim u paušální daně

- Paušální režim znamená společný výběr daně z příjmu, pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zdravotní pojištění v paušální záloze
- Ze stejných důvodů jako u minimálních záloh podstatně vzrostla i paušální daň. V prvním pásmu to meziročně znamená výdaje **1290 Kč měsíčně navíc**

Pásmo	Celková platba	Daň z příjmů	Důchodové pojištění	Zdravotní pojištění
I. pásmo	7 498 Kč	100 Kč	4 430 Kč	2 968 Kč
II. pásmo	16 745 Kč	4 963 Kč	8 191 Kč	3 591 Kč
III. pásmo	27 139 Kč	9 320 Kč	12 527 Kč	5 292 Kč

ZMĚNY V PLATBÁCH ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Zálohy na zdravotní pojištění u OSVČ

- Od 1. 1. 2024 je minimální výše zálohy na zdravotní pojištění OSVČ stanovena na částku
 - **2 968 Kč**
- Zálohy OSVČ jsou splatné od 1. dne kalendářního měsíce, za který se platí do 8. dne měsíce následujícího
- **OSVČ, které začínají podnikat nebo musí dodržet minimální vyměřovací základ**
 - Odváděnou částku 2 968 Kč musí hradit všechny OSVČ, které zahajují v roce 2024 samostatnou výdělečnou činnost
 - Navýšit částku minimálních záloh musí také všechny OSVČ, které mají povinnost dodržet minimální vyměřovací základ a dosud platily zálohy nižší než 2 968 Kč
- **OSVČ, které nemusí dodržet minimální vyměřovací základ**
 - OSVČ, za které platí pojistné stát (např. studenti, důchodci) - mají však povinnost platit zálohy ve výši vypočtené podle svých skutečných příjmů a výdajů
- **OSVČ – vedlejší činnost**
 - OSVČ, která je zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost není jejím hlavním zdrojem příjmů, nemusí platit měsíční zálohy
 - „OSVČ vedlejší“ odvádí až pojistné ve výši vypočtené v každoročním přehledu o výši daňového základu OSVČ

Platby za státní pojištění

- Od 1. 1. 2024 za jednoho státního pojištěnce platí stát pojistné ve výši **2 085 Kč**
- Tato částka je pro rok 2024 stanovena Nařízením vlády č. 288/2023 Sb. ze dne 6. 9. 2023
- *Státní pojištěnec: nezaopatřené děti, poživatelé důchodů, ženy na mateřské nebo osoby na rodičovské dovolené, osoby starší 26 let studující prvně v doktorském studijním programu, příjemci rodičovského příspěvku, uchazeči o zaměstnání...*

Pojistné zaměstnanců a OBZP

- Každoročně se také mění pojistné u osob bez zdanitelných příjmů (OBZP) a minimální pojistné zaměstnanců, a to v závislosti na zvyšování minimální mzdy
- **Minimální mzda** se od 1. 1. 2024 zvyšuje na **18 900 Kč**
- Výše měsíčního pojistného u OBZP a minimální měsíční zdravotní pojištění u zaměstnanců je stanovena pro rok 2024 na **2 552 Kč**
 - Pojistné u OBZP je splatné od 1. dne kalendářního měsíce, za který se platí, až do 8. dne následujícího měsíce
 - Za zaměstnance odvádí pojistné na zdravotní pojištění zaměstnavatel, a to každý měsíc v termínu od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce

Změna limitu pro platbu pojistného u DPP

- U dohod o provedení práce (DPP) zůstává až do 1. 7. 2024 stejný limit jako loni, tj. 10 000 Kč
- Povinnost zaplatit z výdělku pojistné na zdravotní pojištění vzniká až při překročení limitu, čili jestliže měsíční výdělek na základě DPP u jednoho zaměstnavatele nepřekročí 10 000 Kč, pak se z něj zdravotní pojištění odvádět nemusí
- **Očekává se však změna, a to od 1. 7. 2024** – povinnost platit pojistné vznikne při dosažení příjmu 10 500 Kč u jednoho zaměstnavatele a 17 500 Kč u více různých zaměstnavatelů
- Limit pro povinnost platit pojistné z výdělku na **DPČ se nemění!** (zůstává stejný jako loni, tj. 4 000 Kč)

DAŇOVÉ ZMĚNY PRO ROK 2024

Daňové změny pro OSVČ

- V daňovém přiznání za letošní rok, které budou OSVČ podávat na jaře 2025, je nutné počítat s několika změnami:
- Slevu za manželku či manžela už půjde uplatnit pouze na ty, kteří pečují o děti do tří let věku.
- Úplně jsou **zrušené slevy** na studenta a školkovné, stejně jako odpočty za příspěvky odborům a za další vzdělávání při zvyšování kvalifikace.
- Ze základu daně si bude možné **ročně odečíst až 48 tisíc korun** souhrnně za životní pojištění, penzijní spoření a dvě novinky – dlouhodobý investiční produkt a pojištění dlouhodobé péče.
 - v případě využití jen některých produktů si lze u nich z daní odečíst více než dříve, třeba celých 48 tisíc korun jen u jednoho

Změny pro zaměstnance

- Většina zaměstnanců se v roce 2024 dotkne také stanovení **nového limitu pro zdanění zaměstnaneckých benefitů**
- Nově totiž budou tyto benefity podléhat zdanění, pokud přesáhnou v ročním součtu polovinu výše průměrné mzdy (43.967 Kč)
- V praxi budou od daní osvobozeny benefity jen do výše 21 938 Kč
- A co se stane, pokud zaměstnanec bude čerpat benefitů více? V tom případě bude nutné rozdíl zpětně na konci roku dodanit a dokonce z něj odvést i zdravotní a sociální pojištění

DĚKUJI ZA POZORNOST

Přednášku pro Vás realizoval:
TOMEČKA Advokátní kancelář
Mgr. Radim Tomečka, advokát
IČO: 13992295
Se sídlem Jana Babáka 2733/11, 612 00 Brno
E-mail: info@aktomecka.cz
Tel. č. +420 736 701 721